

ZAKON O JAKIM ALKOHOLNIM PIĆIMA

GLAVA I OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja Član 1.

Ovim zakonom uređuje se proizvodnja, kvalitet, ispitivanje kvaliteta, zaštita geografskih oznaka, deklarisanje i druga pitanja od značaja za jaka alkoholna pića.

Definicija jakih alkoholnih pića Član 2.

(1) Jaka alkoholna pića u smislu ovog zakona su pića namijenjena ljudskoj upotrebi sa specifičnim senzornim svojstvima i minimalnim sadržajem alkohola od 15% v/v.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, jakim alkoholnim pićem smatra se i liker od jaja kod koga je minimalni sadržaj alkohola 14% v/v.

Značenje izraza Član 3.

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) destilat poljoprivrednog porijekla je alkoholna tečnost proizvedena destilacijom prevrelih poljoprivrednih sirovina koja nema svojstva etil-alkohola ili jakog alkoholnog pića, ali još zadržava miris i ukus upotrijebljene sirovine (ako se navodi sirovina korišćena u proizvodnji, destilat mora biti proizveden samo od te sirovine),

2) originalno pakovanje je pojedinačno punjenje i zatvaranje u ambalažu i deklarisanje proizvoda od proizvođača na propisan način, koje se nakon otvaranja ne može vratiti u prvobitno stanje,

3) Registar proizvođača jakih alkoholnih pića je baza podataka o proizvođačima jakih alkoholnih pića, uslovima za proizvodnju, proizvodnji jakih alkoholnih pića, kao i o drugim podacima, u skladu sa ovim zakonom,

4) proizvođač je pravno lice i preduzetnik koji se bavi proizvodnjom jakih alkoholnih pića i koji je upisan u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića,

5) lice koje proizvodi jako alkoholno piće, odnosno destilat poljoprivrednog porijekla za vlastite potrebe ne smatra se proizvođačem u smislu ovog zakona,

6) proizvođačka specifikacija je dokument koji donosi proizvođač prije početka proizvodnje jakih alkoholnih pića i u skladu sa kojom proizvođač postupa u procesu proizvodnje,

7) etil-alkohol poljoprivrednog porijekla je alkohol dobijen rafinacijom prevrelih sirovina poljoprivrednog porijekla, a koji ispunjava osnovne zahtjeve u pogledu kvaliteta etil-alkohola poljoprivrednog porijekla propisane pravilnikom,

8) redestilacija je ponovna destilacija destilata poljoprivrednog porijekla, s ciljem pročišćavanja i povećanja sadržaja alkohola u destilatu,

9) rektifikacija je višestepena uzastopna destilacija sa ciljem dobijanja etil-alkohola što većeg stepena čistoće,

10) alkoholna fermentacija je biohemijska transformacija ugljenih hidrata u alkohol (etil-alkohol),

11) odležavanje, dozrijevanje ili starenje je sprovođenje prirodnog procesa oplemenjivanja u destilatu, odnosno jakom alkoholnom piću u odgovarajućim posudama da bi se poboljšala senzorna svojstva gotovog proizvoda,

12) maceracija je tehnološki postupak ekstrahovanja sastojaka aromatičnog bilja, voća ili plodova u destilatu ili etil-alkoholu na sobnoj temperaturi,

13) aromatizovanje je korišćenje aroma u proizvodnji jakih alkoholnih pića, u skladu sa posebnim propisom kojim se propisuju prehrambeni aditivi koji se mogu nalaziti u hrani,

14) bojenje je korišćenje boja u proizvodnji jakih alkoholnih pića, u skladu sa posebnim propisom kojim se propisuju prehrambeni aditivi koji se mogu nalaziti u hrani,

15) zaslađivanje je korišćenje jednog ili više sljedećih proizvoda u pripremi jakih alkoholnih pića:

1. polubijelog šećera, bijelog šećera, ekstrabijelog šećera, dekstroze, fruktoze, glukoznog sirupa, rastvora šećera, rastvora invertnog šećera, invertnog šećernog sirupa, u skladu s propisima koji uređuju ovu oblast,

2. rektifikovane koncentrovane groždane šire, koncentrovane groždane šire, svježe groždane šire,

3. prženog šećera, koji je isključivo dobijen kontrolisanim zagrijavanjem saharoze bez dodatka baza, neorganskih kiselina ili drugih hemijskih dodataka,

4. meda, u skladu s propisima koji uređuju ovu oblast,

5. sirupa rogača,

6. drugih prirodnih ugljenohidratnih materija koje imaju isti efekat kao gorenavedeni proizvodi,

16) miješanje je spajanje dva ili više jakih alkoholnih pića, međusobno ili sa drugim pićima, radi dobijanja novog pića,

17) kljuk (masulj) je svježe izgnječeno voće ili grožđe sa peteljkom ili bez nje,

18) komina je ostatak od presovanja svježeg voća ili grožđa, neprevrela ili prevrela,

19) alkoholna jačina po zapremini (u daljem tekstu: % v/v) je odnos zapremine čistog alkohola prisutnog u proizvodu pri temperaturi od 20 °C i ukupne zapremine proizvoda pri istoj temperaturi, izražen u procentu,

20) deklarisanje (deklaracija) jesu svi opisi i druge napomene, znaci, dizajn ili robne marke na osnovu kojih se jaka alkoholna pića razlikuju, a koji su navedeni na jednoj posudi, uključujući i zatvarač, ili na cedulji prikačenoj za posudu i omotaču koji pokriva grlić boce,

21) opisivanje podrazumijeva sve izraze koji se koriste prilikom deklarisanja, predstavljanja i pakovanja, na dokumentima koji prate jako alkoholno piće u transportu, trgovačkoj dokumentaciji (naročito u fakturama i otpremnicama) i pri njegovom reklamiranju,

22) predstavljanje jesu izrazi, slike, crteži i slično koji se koriste na deklaraciji, pakovanju, posudi, boci i poklopcima, prilikom reklamiranja i promotivne prodaje,

23) pakovanje je zaštitni omotač (papir, sve vrste obloga, karton, sanduk i slično) koji se koristi za jednu ili više posuda prilikom transporta i prodaje i

24) senzorna svojstva su svojstva koja se mogu registrovati čulima i tu prije svega spadaju bistrina, boja, tipičnost, miris i ukus.

GLAVA II

PROIZVODNJA JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Način proizvodnje

Član 4.

Jaka alkoholna pića proizvode se:

- 1) direktno, na jedan od sljedećih načina ili njihovom kombinacijom:
 1. destilacijom, sa dodavanjem ili bez dodavanja aroma, prirodno prevrelih sirovina poljoprivrednog porijekla,
 2. maceracijom ili sličnom obradom biljnog materijala u etil-alkoholu, destilatu poljoprivrednog porijekla, odnosno jakom alkoholnom piću i
 3. dodavanjem dozvoljenih aroma, šećera ili drugih zaslađivača, drugih poljoprivrednih proizvoda, odnosno poljoprivrednih prehrambenih proizvoda u etil-alkohol, destilat poljoprivrednog porijekla i/ili jako alkoholno piće,
- 2) miješanjem jakog alkoholnog pića s jednim ili više:
 1. jakih alkoholnih pića,
 2. etil-alkoholom poljoprivrednog porijekla ili destilatima poljoprivrednog porijekla,
 3. drugih alkoholnih pića i
 4. pića.

Porijeklo etil-alkohola

Član 5.

(1) Etil-alkohol koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića i svih njihovih sastojaka obavezno je poljoprivrednog porijekla.

(2) Etil-alkohol koji se koristiti za razblaživanje ili rastvaranje boja, aroma i drugih dozvoljenih aditiva koji se koriste u proizvodnji jakih alkoholnih pića obavezno je poljoprivrednog porijekla.

(3) Jaka alkoholna pića i druga alkoholna pića koja se koriste u proizvodnji jakih alkoholnih pića ne mogu da sadrže etil-alkohol sintetičkog porijekla, niti drugi alkohol koji nije poljoprivrednog porijekla.

Vrste jakih alkoholnih pića

Član 6.

(1) Jaka alkoholna pića, s obzirom na upotrijebljenu sirovinu i tehnologiju proizvodnje, mogu biti:

- 1) rakije,
- 2) žestoka alkoholna pića i
- 3) ostala jaka alkoholna pića.

(2) U zavisnosti od uslova koje ispunjavaju u pogledu kvaliteta, rakije i žestoka alkoholna pića razvrstani su u kategorije.

(3) Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: ministar) donosi pravilnik kojim se propisuju kategorije jakih alkoholnih pića.

Rakije

Član 7.

(1) Rakije se proizvode od destilata poljoprivrednog porijekla dobijenog od prevrelog kljuka, matičnog soka, komine ili pikea voća, grožđa, jestivih šumskih plodova i drugih sirovina poljoprivrednog porijekla i imaju sačuvana specifična senzorna svojstva koja potiču od sirovine od koje je rakija proizvedena.

(2) Proizvodnja rakije obuhvata sljedeće tehnološke postupke: pripremu osnovne sirovine, alkoholnu fermentaciju, destilaciju, redestilaciju, odležavanje, dozrijevanje (starenje), ujednačavanje, miješanje, finalizaciju, stabilizaciju, punjenje i zatvaranje u jediničnu ambalažu, kao i deklarisanje.

(3) U proizvodnji rakije dozvoljeno je dodavanje karamela isključivo radi podešavanja boje, kao i zaslađivača isključivo radi upotpunjavanja konačnog ukusa, u skladu sa posebnim propisom.

(4) U proizvodnji rakije nije dozvoljeno dodavati etil-alkohol, šećer, arome i druge materije kojima se mogu povećati količina i mijenjati prirodni sastojci rakije.

(5) U prostorijama u kojima se proizvodi rakija, čuva sirovina za proizvodnju rakije i gotov proizvod nije dozvoljeno držati sirovine iz stava 4. ovog člana.

Žestoka alkoholna pića Član 8.

(1) Žestoka alkoholna pića proizvode se od etil-alkohola, odnosno miješanjem etil-alkohola, rakije i destilata poljoprivrednog porijekla, odnosno miješanjem žestokih alkoholnih pića, rakije i destilata poljoprivrednog porijekla, dodavanjem zaslađivača, boja, aroma i drugih dozvoljenih aditiva.

(2) Proizvodnja žestokih alkoholnih pića obuhvata sljedeće tehnološke postupke: miješanje, bojenje, aromatizovanje, zaslađivanje, fizičku stabilizaciju, punjenje i zatvaranje u jediničnu ambalažu, kao i deklarisanje.

Ostala jaka alkoholna pića Član 9.

(1) Ostala jaka alkoholna pića proizvode se od poljoprivrednih sirovina, odnosno prehrambenih proizvoda koji se koriste za ljudsku potrošnju dodavanjem alkohola (etil-alkohola i destilata poljoprivrednog porijekla) i mogu da sadrže arome, boje i zaslađivače.

(2) Proizvodnja ostalih jakih alkoholnih pića obuhvata tehnološke postupke iz člana 8. stav 2. ovog zakona.

Proizvođačka specifikacija Član 10.

(1) Jaka alkoholna pića proizvode se po proizvođačkoj specifikaciji koju donosi proizvođač, odnosno obezbjeđuje uvoznik od proizvođača.

(2) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje sadržaj proizvođačke specifikacije.

Uslovi za proizvodnju Član 11.

(1) Djelatnost proizvodnje jakih alkoholnih pića mogu da obavljaju pravna lica i preduzetnici koji su upisani u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića (u daljem tekstu: Registar proizvođača) koji vodi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(2) Pravno lice i preduzetnik iz stava 1. ovog člana upisuju se u Registar proizvođača ako ispunjavaju uslove za proizvodnju jakih alkoholnih pića u pogledu objekata, prostorija, opreme, uređaja, kao i u pogledu stručnog kadra.

(3) Prostorije u kojima se proizvode jaka alkoholna pića (u daljem tekstu: pogon) odvojene su od prostorija za čuvanje sirovina, odnosno gotovog proizvoda (u daljem tekstu: magacin), a pogon za rakije od pogona za žestoka i ostala jaka alkoholnih pića.

(4) Procesom proizvodnje jakih alkoholnih pića rukovodi stručno lice, odgovarajuće stručne spreme i radnog iskustva.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi za proizvodnju jakih alkoholnih pića u pogledu objekata, prostorija, opreme i uređaja i stručnog kadra.

Utvrđivanje ispunjenosti uslova za proizvodnju i upis u Registar proizvođača Član 12.

(1) Ministarstvo utvrđuje ispunjenost uslova za proizvodnju iz člana 11. stav 3. ovog zakona na pismeni zahtjev pravnog lica ili preduzetnika.

(2) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana podnosi se:

1) rješenje o registraciji nadležnog registarskog suda, odnosno rješenje o registraciji preduzetničke djelatnosti,

2) dokaz o ispunjenosti uslova u pogledu stručnog kadra,

3) ugovor sa ovlašćenom laboratorijom o redovnom ispitivanju kvaliteta jakih alkoholnih pića i

4) dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi za izdavanje rješenja.

(3) Ako su ispunjeni propisani uslovi, ministar donosi rješenje o ispunjenosti uslova za proizvodnju jakih alkoholnih pića i upisu u Registar proizvođača.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje sadržaj i obrazac zahtjeva iz stava 1. ovog člana.

Sadržaj Registra proizvođača Član 13.

(1) Registar proizvođača sadrži:

1) podatke o proizvođaču (naziv, sjedište, adresa, matični broj, poreski identifikacioni broj),

2) podatke o odgovornom licu za zastupanje proizvođača i stručnom licu odgovornom za proizvodnju,

3) podatke o uslovima za proizvodnju (objektima, prostorijama, uređajima, opremi i drugo) i

4) podatke o proizvodnji, prometu i zalihama po godinama.

(2) Podaci iz Registra proizvođača javni su i čuvaju se trajno.

(3) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje sadržaj i način vođenja Registra proizvođača i obrazac godišnjeg izvještaja o proizvodnji, prometu i zalihama.

Brisanje iz Registra proizvođača Član 14.

(1) Proizvođač se briše iz Registra proizvođača ako:

1) donese odluku o prestanku obavljanja djelatnosti,

2) prestane da ispunjava uslove za proizvodnju jakog alkoholnog pića i

3) je pravnosnažnom odlukom suda izrečena zabrana obavljanja djelatnosti.

(2) Ministar donosi rješenje o brisanju iz Registra proizvođača.

GLAVA III

KVALITET JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Kvalitet jakih alkoholnih pića

Član 15.

- (1) Jaka alkoholna pića u pogledu kvaliteta obavezno ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega.
- (2) Za kvalitet jakih alkoholnih pića odgovoran je proizvođač, odnosno uvoznik.
- (3) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje ispunjenost uslova u pogledu kvaliteta jakih alkoholnih pića.

Ispitivanje kvaliteta

Član 16.

- (1) Ispitivanju kvaliteta podliježu sirovine, destilati poljoprivrednog porijekla i jaka alkoholna pića u proizvodnji, transportu i prometu.
- (2) Prije stavljanja u promet, jaka alkoholna pića i destilati poljoprivrednog porijekla podliježu obaveznom ispitivanju kvaliteta.
- (3) Ispitivanjem kvaliteta utvrđuje se: ispunjenost fizičkih, hemijskih i senzornih svojstava, usaglašenost i istovjetnost kvaliteta sa pratećom dokumentacijom u prometu, usaglašenost i istovjetnost kvaliteta uvoznog jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porijekla sa odgovarajućim dokumentom o kvalitetu države izvoznice, usklađenost kvaliteta jakih alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porijekla sa uslovima kvaliteta propisanim ovim zakonom.

Ovlašćena laboratorija

Član 17.

- (1) Ispitivanje kvaliteta jakih alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porijekla može da vrši laboratorija ovlašćena od Ministarstva ili akreditovana laboratorija.
- (2) U postupku dobijanja ovlašćenja laboratorija u kojima se vrši ispitivanje kvaliteta jakih alkoholnih pića primjenjuju se propisi iz oblasti hrane.

Neodgovarajući kvalitet u proizvodnji

Član 18.

- (1) Kada se prilikom službene kontrole utvrdi da se u proizvodnji koristi destilat poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće koji nemaju odgovarajući, odnosno propisan kvalitet, oni se ne mogu dalje koristiti u proizvodnji.
- (2) Proizvođač je dužan da doradi ili preradi destilat poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće za koje se prilikom službene kontrole iz stava 1. ovog člana utvrdi da nemaju odgovarajući, odnosno propisan kvalitet, ali da je doradom ili preradom takav kvalitet moguće postići.

Podrumska evidencija

Član 19.

- (1) Proizvođač je dužan da vodi podrumsku evidenciju koja sadrži podatke o proizvodnji, količini i kvalitetu sirovina, odnosno destilata poljoprivrednog porijekla i jakih

alkoholnih pića u proizvodnji, kao i da čuva dokumentaciju kojom se potvrđuju određeni podaci.

(2) Podrumska evidencija i dokumentacija iz stava 1. ovog člana čuvaju se za svako proizvedeno jako alkoholno piće najmanje tri godine, računajući od dana u godini u kojoj je prodana posljednja količina određenog jakog alkoholnog pića.

(3) Podrumska evidencija vodi se u pisanoj ili u elektronskoj formi.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje sadržaj i način vođenja podrumске evidencije.

Obilježavanje posuda Član 20.

(1) Proizvođač je dužan da obilježi svaku posudu u kojoj se nalazi destilat poljoprivrednog porijekla i jako alkoholno piće u rinfuznom stanju prema namjeni (za proizvodnju, odležavanje, starenje, čuvanje i drugo) i da na njemu naznači alkoholnu jačinu po zapremini.

(2) Proizvođač je dužan da posebno obilježi posudu sa destilatом poljoprivrednog porijekla i jakim alkoholnim pićem u rinfuznom stanju čiji kvalitet nije u skladu sa propisanim kvalitetom i da tačno navede nedostatke u odnosu na propisan kvalitet.

(3) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način obilježavanja posuda sa destilatом poljoprivrednog porijekla i jakim alkoholnim pićem u rinfuznom stanju.

Dozrijevanje jakog alkoholnog pića Član 21.

(1) Obaveza je proizvođača da obezbijedi dozrijevanje jakog alkoholnog pića samo na način i pod uslovima koji su propisani ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega.

(2) Starost jakog alkoholnog pića koje je dozrijevalo određuje se prema najmlađem ulaznom destilatu poljoprivrednog porijekla.

Uslužna destilacija Član 22.

(1) Proizvođač može da vrši uslužnu destilaciju prevrelog kljuka, odnosno redestilaciju kojom dobija destilat poljoprivrednog porijekla.

(2) Proizvođač je dužan da evidentira u podrumskoj evidenciji količinu prevrelog kljuka i dobijenog destilata poljoprivrednog porijekla iz stava 1. ovog člana.

(3) Za kvalitet i zdravstvenu ispravnost, odnosno bezbjednost destilata poljoprivrednog porijekla iz stava 1. ovog člana odgovoran je proizvođač.

GLAVA IV GEOGRAFSKA OZNAKA

Geografska oznaka jakog alkoholnog pića Član 23.

(1) Geografska oznaka jakog alkoholnog pića (u daljem tekstu: geografska oznaka) je oznaka koja identifikuje jako alkoholno piće porijeklom sa teritorije Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika), regiona ili lokaliteta sa te teritorije, pri čemu se određeni kvalitet,

ugled ili druge karakteristike jakog alkoholnog pića mogu pripisati njegovom geografskom porijeklu.

(2) Geografska oznaka koja je registrovana, odnosno priznata i upisana ili evidentirana kao pravo intelektualne svojine ne može postati generički naziv.

(3) Naziv jakog alkoholnog pića koji je postao generički ne može se registrovati kao geografska oznaka.

(4) Naziv jakog alkoholnog pića koji je postao generički predstavlja naziv koji je, i pored povezanosti sa mjestom ili regijom u kojoj je jako alkoholno piće prvobitno proizvedeno ili stavljeno u promet, postao uobičajen naziv za jako alkoholno piće.

Homonimne geografske oznake

Član 24.

Homonimna geografska oznaka koja ispunjava propisane uslove može da se registruje, pri čemu se vodi računa o lokalnoj i tradicionalnoj upotrebi i mogućem riziku od zabune, a naročito da:

1) homonimni naziv koji dovodi u zabludu potrošača tako da vjeruje da jako alkoholno piće potiče sa druge teritorije ne može da se registruje, čak i ako je taj naziv tačan u odnosu na stvarno područje, region ili mjesto porijekla proizvoda i

2) može da se dozvoli upotreba registrovanih homonimnih geografskih oznaka samo ako u praksi postoji jasna razlika između homonima koji je kasnije registrovan i već registrovanog naziva, pri čemu se vodi računa o pravednom odnosu prema proizvođačima, a da se potrošači ne dovode u zabludu.

Zaštita geografske oznake

Član 25.

Registrovane geografske oznake uživaju pravnu zaštitu od:

1) svake direktne ili indirektne komercijalne upotrebe za proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom ako su ti proizvodi uporedivi sa jakim alkoholnim pićem registrovanim sa tom geografskom oznakom ili ako takva upotreba registrovane geografske oznake iskorišćava njen ugled,

2) svake pogrešne upotrebe, imitacije ili podsjećanja, čak i kada je pravo porijeklo proizvoda navedeno ili od upotrebe geografske oznake u prevodu ili upotrebe zajedno sa izrazima, kao što su „nalik”, „poput”, „kao”, „tipa”, „u stilu”, „proizvedeno”, „aroma” ili sličnim pojmovima,

3) upotrebe lažnih i obmanjujućih podataka ili podataka koji dovode u zabludu potrošača u pogledu izvornosti, porijekla, prirode ili bitnih osobina pri opisu, predstavljanju ili deklarisanju proizvoda, čime se stiče pogrešan utisak o njegovom porijeklu i

4) bilo kojih drugih postupaka kojima se potrošač dovodi u zabludu o pravom porijeklu proizvoda.

Odnos između žiga i geografske oznake

Član 26.

(1) Žig koji sadrži ili se sastoji od registrovane geografske oznake ne može da se registruje ako bi se upotrebom takvog žiga narušila pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 25. ovog zakona.

(2) Žig koji je registrovan, ali se njime narušava pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 25. ovog zakona, može da se proglasi ništavnim u skladu sa propisima koji uređuju tu oblast.

(3) Žig čijom se upotrebom narušava pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 25. ovog zakona, a koji je registrovan na teritoriji Republike u skladu sa propisima koji uređuju tu oblast, prije nego što je registrovana geografska oznaka u skladu sa odredbama ovog zakona, može se i dalje upotrebljavati pod uslovom da ne postoji osnov za njegovo poništavanje ili opoziv, odnosno prestanak važenja žiga u posebnim slučajevima, u skladu sa propisima koji uređuju tu oblast.

(4) Geografska oznaka ne može da se registruje ako se, imajući u vidu ugled, renome i period tokom kojeg je žig korišćen, registracijom geografske oznake potrošač dovodi u zabludu o pravom identitetu proizvoda.

Registracija geografske oznake

Član 27.

Geografska oznaka registruje se u Registar geografskih oznaka i ovlašćenih korisnika geografske oznake jakih alkoholnih pića (u daljem tekstu: Registar geografskih oznaka) i uživa pravnu zaštitu u Republici.

Zahtjev za registraciju geografske oznake

Član 28.

(1) Registracija geografske oznake pokreće se na zahtjev proizvođača, odnosno grupe proizvođača koji se podnosi Ministarstvu.

(2) Zahtjev za registraciju geografske oznake (u daljem tekstu: zahtjev) može da se odnosi samo na jednu geografsku oznaku i samo na jednu vrstu jakog alkoholnog pića.

(3) Zahtjev sadrži podatke o podnosiocu zahtjeva (naziv odnosno ime, sjedište odnosno adresa i matični broj), a ako zahtjev podnosi grupa proizvođača – podatke o svakom pojedinačnom članu grupe.

(4) Proizvođač može podnijeti zahtjev, ako:

1) je u vrijeme podnošenja tog zahtjeva jedini proizvođač jakog alkoholnog pića za koji zahtijeva geografsku oznaku u određenom području,

2) jedini koristi tradicionalne i nepromjenjive lokalne postupke i

3) geografsko područje ima osobine koje se znatno razlikuju od osobina susjednih područja ili ako se osobine pića razlikuju.

(5) Uz zahtjev se podnosi:

1) tehnička dokumentacija,

2) dokaz da je jako alkoholno piće usklađeno sa glavnim specifikacijama tehničke dokumentacije za to jako alkoholno piće (fizičko-hemijska analiza ovlašćene laboratorije) koje nije starije od godinu dana,

3) dokaz o vezi između geografskog područja i jakog alkoholnog pića, odnosno dokaz o proizvodnji jakog alkoholnog pića na geografskom području koje je istaknuto u nazivu i

4) dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje obrazac i sadržaj zahtjeva, sadržaj tehničke i druge potrebne dokumentacije za upis u Registar geografskih oznaka.

Komisija za registraciju jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom

Član 29.

(1) Postupak ispitivanja zahtjeva iz člana 28. ovog zakona sprovodi Komisija za registraciju jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom (u daljem tekstu: Komisija), koju rješenjem imenuje ministar.

(2) Komisija iz stava 1. ovog člana ima najmanje pet članova i zamjenike članova, koji se biraju iz reda stručnjaka iz oblasti koje su relevantne za proizvodnju i promet jakih alkoholnih pića, a predsjednik Komisije je član iz reda zaposlenih Ministarstva.

(3) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje sadržaj i način rada Komisije, uslove koje su obavezni da ispunjavaju članovi Komisije, kao i način izvještavanja o radu.

(4) Troškove rada Komisije snosi podnosilac zahtjeva, a vrstu i visinu troškova iz stava 3. ovog člana, kao i način naplate utvrđuje Vlada odlukom, na prijedlog Ministarstva.

Postupak po zahtjevu Član 30.

(1) Komisija je obavezna da zahtjev riješi u roku od tri mjeseca od dana prijema potpunog zahtjeva.

(2) Zahtjev za koji Komisija utvrdi da je osnovan i potpun objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

(3) Svaki zainteresovani proizvođač koji ima pravni interes i koji je upisan u Registar proizvođača može Ministarstvu podnijeti prigovor na zahtjev, u roku od 30 dana od dana objavljivanja zahtjeva iz stava 2. ovog člana.

(4) Nakon isteka roka od 30 dana od dana objavljivanja zahtjeva iz stava 2. ovog člana, Komisija u prijedlogu za usvajanje ili odbijanje zahtjeva obrazlaže i opravdanost eventualnih prigovora iz stava 3. ovog člana.

(5) Na osnovu prijedloga Komisije, ministar donosi rješenje o upisu u Registar geografskih oznaka koje je konačno.

Registar geografskih oznaka Član 31.

(1) Po konačnosti rješenja o registraciji geografske oznake, ova geografska oznaka registruje se u Registru geografskih oznaka koji vodi Ministarstvo.

(2) Ovlašćeni korisnik registrovane geografske oznake (u daljem tekstu: ovlašćeni korisnik) dužan je da prijavi Ministarstvu svaku promjenu podataka koji se odnose na njegov status, promjenu oblika organizovanja i drugih podataka koji se upisuju u Registar, u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

(3) Podaci iz Registra geografskih oznaka su javni i čuvaju se trajno.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje sadržaj i način vođenja Registra geografskih oznaka.

Pravo upotrebe registrovane geografske oznake Član 32.

(1) Pravo upotrebe registrovane geografske oznake mogu da imaju:

- 1) proizvođač, odnosno udruženje proizvođača, podnosioci zahtjeva i
- 2) drugi proizvođači, odnosno udruženja proizvođača koji jako alkoholno piće proizvode u svemu u skladu sa tehničkom dokumentacijom koja je podnesena u postupku za registraciju geografske oznake.

(2) Proizvođač, odnosno udruženje proizvođača iz stava 1. ovog člana registrovanu geografsku oznaku mogu da upotrebljavaju samo kada se kao ovlašćeni korisnik upiše u Registar geografskih oznaka.

(3) Proizvođač iz stava 1. tačka 1) ovog člana upisuje se u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik, na osnovu konačnog rješenja o priznavanju geografske oznake.

(4) Proizvođač iz stava 1. tačka 2) ovog člana upisuje se u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik, na osnovu konačnog rješenja o priznavanju prava na upotrebu registrovane geografske oznake.

Brisanje ovlašćenih korisnika iz Registra geografskih oznaka

Član 33.

Ovlašćeni korisnik briše se iz Registra geografskih oznaka:

- 1) na zahtjev ovlašćenog korisnika,
- 2) ako prestane da ispunjava uslove za proizvodnju jakog alkoholnog pića, odnosno ako prestane da postoji proizvođač koji je upisan kao ovlašćeni korisnik.

Pravo upotrebe registrovane oznake

Član 34.

(1) Postupak za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake pokreće se na zahtjev proizvođača, odnosno udruženja proizvođača.

(2) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje sadržaj zahtjeva za pravo upotrebe registrovane geografske oznake.

(3) Podnosilac zahtjeva snosi troškove postupka izdavanja rješenja o pravu upotrebe registrovane oznake.

Postupak po zahtjevu

Član 35.

(1) Postupak ispitivanja zahtjeva za priznavanje prava upotrebe registrovane geografske oznake sprovodi Komisija iz člana 29. ovog zakona.

(2) Ako je zahtjev za priznavanje prava upotrebe registrovane geografske oznake osnovan i potpun, ministar donosi rješenje o priznavanju prava na upotrebu registrovane geografske oznake.

(3) Po konačnosti rješenja o priznavanju prava na upotrebu registrovane geografske oznake u Registar geografskih oznaka upisuju se podaci o novom ovlašćenom korisniku.

Stavljanje u promet jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom

Član 36.

(1) Na osnovu izvještaja ovlašćene laboratorije i zahtjeva za stavljanje u promet jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom, koji podnosi ovlašćeni korisnik, ministar donosi rješenje o stavljanju u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom za određenu proizvodnu godinu.

(2) Zahtjev iz stava 1. ovog člana ovlašćeni korisnik dužan je da podnese Ministarstvu najkasnije do 30. novembra tekuće godine za narednu godinu.

(3) Troškove izdavanja rješenja iz stava 1. ovog člana snosi podnosilac zahtjeva.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje obrazac i sadržaj zahtjeva iz stava 1. ovog člana.

Sadržaj i obim prava ovlašćenog korisnika
Član 37.

(1) Ovlašćeni korisnik ima pravo da registrovanu geografsku oznaku upotrebljava isključivo na jakom alkoholnom piću na koje se registrovana geografska oznaka odnosi, kao i da takvo piće označi riječima „kontrolisana geografska oznaka”.

(2) Registrovana geografska oznaka može da se upotrebljava na način iz stava 1. ovog člana pri deklarisanju, opisivanju i predstavljanju jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom.

(3) Pravo upotrebe registrovane geografske oznake na način iz st. 1. i 2. ovog člana odnosi se samo na onu količinu jakog alkoholnog pića koja je određena u rješenju iz člana 36. stav 1. ovog zakona.

GLAVA V
DEKLARISANJE

Očuvanje kvaliteta
Član 38.

(1) Jako alkoholno piće, prije stavljanja u promet, puni se i zatvara, odnosno pakuje u originalno pakovanje koje tom proizvodu obezbjeđuje očuvanje kvaliteta.

(2) Jako alkoholno piće može se držati i pakovati radi stavljanja u promet isključivo u posudama čiji zatvarači ili folija ne sadrže olovo.

Originalno pakovanje i prepakivanje
Član 39.

(1) Samo proizvođač može da vrši punjenje u originalno pakovanje jakog alkoholnog pića koje je proizveo, a deklarisanje može da vrši proizvođač koji je jako alkoholno piće proizveo ili njegov uvoznik.

(2) Zabranjeno je otvarati originalno pakovanje jakog alkoholnog pića drugog proizvođača i piće puniti u drugu ambalažu, odnosno drugo originalno pakovanje i takvo jako alkoholno piće naknadno deklarirati, odnosno koristiti deklaracije drugog proizvođača.

Deklarisanje, opisivanje i predstavljanje
Član 40.

(1) Jaka alkoholna pića deklariraju se, odnosno opisuju i predstavljaju u skladu sa ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu njega i posebnim propisima koji uređuju ovu oblast.

(2) Deklaracija je obavezno lako uočljiva, jasna i čitka.

(3) Podaci koji se koriste na deklaraciji, kao i za opisivanje i predstavljanje jakog alkoholnog pića su na jednom od jezika i pisama koji su u službenoj upotrebi u Republici, tako da potrošač može da razumije svaku pojedinu informaciju.

(4) Dozvoljeno je višejezično deklarisanje koje nije u suprotnosti sa podacima napisanim na jednom od službenih jezika koji su upotrebi u Republici.

(5) Na deklaraciji jakog alkoholnog pića, odnosno pri njegovom opisivanju i predstavljanju može da se navede period dozrijevanja samo ako je to piće dozrijevalo na propisan način, odnosno ako se period dozrijevanja koji se navodi odnosi na najmlađu alkoholnu komponentu.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način deklarisanja, opisivanja i predstavljanja jakih alkoholnih pića.

Deklaracija jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom

Član 41.

(1) Na jakim alkoholnim pićima sa geografskom oznakom obavezno se na deklaraciji navodi broj rješenja kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom za određenu proizvodnu godinu.

(2) Registrovana geografska oznaka jakog alkoholnog pića se ne može prevoditi prilikom deklarisanja, opisivanja i predstavljanja.

Uslovi za stavljanje u promet

Član 42.

(1) Samo jaka alkoholna pića koja ispunjavaju uslove u pogledu kvaliteta i bezbjednosti u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega i koja su u originalnom pakovanju mogu da se stave u promet za neposrednu ljudsku potrošnju.

(2) Jaka alkoholna pića i destilate poljoprivrednog porijekla u rinfuznom stanju može da prodaje samo proizvođač drugom proizvođaču.

Obavezna dokumentacija u prometu i transportu

Član 43.

(1) Jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla u prometu prati izvještaj o ispitivanju kvaliteta i otpremnica sa podacima o vlasniku, količini u litrima i alkoholnu jačinu po zapremini, kao i podacima o nazivu i sjedištu kupca, odredištu isporuke i registarskoj oznaci prevoznog sredstva.

(2) Ne smatra se prometom transport jakog alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porijekla ako transport vrši vlasnik, odnosno proizvođač za vlastite potrebe.

(3) Jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla iz stava 2. ovog člana u transportu prati izvještaj o ispitivanju kvaliteta i otpremnica sa podacima o vlasniku, količini u litrima i alkoholnu jačinu po zapremini, odredištu isporuke i registarskoj oznaci prevoznog sredstva.

Kvalitet u prometu

Član 44.

(1) Jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla u transportu, skladištu i prodaji obavezno se drže na način koji obezbjeđuje očuvanje njihovog kvaliteta.

(2) Jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla koji je u Republiku uvezen radi dalje proizvodnje, odnosno prodaje, obavezno u pogledu kvaliteta i deklarisanja ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega i prate ih odgovarajući dokumenti o kvalitetu države izvoznice.

(3) Jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla koji su namijenjeni izvozu obavezno ispunjavaju uslove kvaliteta propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla mogu da se izvoze iako ne ispunjavaju sve uslove kvaliteta propisane ovim zakonom ako zakon zemlje uvoznice zahtijeva drugačiji kvalitet, na osnovu ugovorenog i definisanog kvaliteta sa kupcem i uz saglasnost Ministarstva.

Obaveze uvoznika jakih alkoholnih pića

Član 45.

(1) Uvoznik koji namjerava da uvezeno jako alkoholno piće stavi u promet dužan je da prije carinjenja svaku pošiljku jakog alkoholnog pića prijavi nadležnom inspektoratu za pregled, radi utvrđivanja bezbjednosti i kvaliteta.

(2) Ako se laboratorijskim ispitivanjem utvrdi da pošiljka ne odgovara propisanim uslovima bezbjednosti i kvaliteta, uvoznik postupa u skladu sa rješenjem nadležnog inspektora.

Zabrane

Član 46.

(1) Zabranjeno je pravnom licu i preduzetniku da na pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu, kao i na sajmu izlaže, uslužuje i prodaje jaka alkoholna pića u rinfuznom stanju.

(2) Zabranjeno je licu koje proizvodi jako alkoholno piće, odnosno destilat poljoprivrednog porijekla za vlastite potrebe, tj. licu koje nije proizvođač u smislu ovog zakona da na pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu, kao i na sajmu izlaže, uslužuje i prodaje jaka alkoholna pića u rinfuznom stanju.

GLAVA VI NADZOR

Upravni i inspekcijski nadzor

Član 47.

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Republička uprava za inspekcijske poslove (u daljem tekstu: Inspektorat), posredstvom nadležnih poljoprivrednih inspektora i poljoprivrednih inspektora u sastavu jedinica lokalne samouprave.

(3) Pored inspektora iz stava 2. ovog člana, inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, a koji je u vezi sa stavljanjem u promet i uvozom originalno zapakovanog jakog alkoholnog pića vrše inspektori za hranu Inspektorata, odnosno inspektori za hranu u sastavu jedinica lokalne samouprave.

Poslovi inspekcijskog nadzora

Član 48.

(1) U vršenju poslova inspekcijskog nadzora, nadležni inspektor ima pravo i obavezu da utvrđuje i provjerava:

- 1) porijeklo etil-alkohola koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića,
- 2) da li se u prostorijama u kojima se proizvodi rakija čuva sirovina za proizvodnju rakije ili gotov proizvod, drže sirovine koje nije dozvoljeno dodavati u proizvodnju rakije,
- 3) da li se jaka alkoholna pića proizvode u skladu sa proizvođačkom specifikacijom,
- 4) ispunjenost uslova za proizvodnju jakih alkoholnih pića u skladu sa ovim zakonom,
- 5) da li jaka alkoholna pića u pogledu kvaliteta ispunjavaju uslove određene ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega,
- 6) da li se u proizvodnji koristi destilat poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće koje nema odgovarajući, odnosno propisani kvalitet, odnosno da li je doradom ili preradom moguće postići odgovarajući, odnosno propisan kvalitet, kao i da li je proizvođač doradio ili preradio destilat poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće neodgovarajućeg, odnosno nepropisnog kvaliteta,
- 7) da li proizvođač vodi podrumsku evidenciju u skladu sa ovim zakonom i propisom donesenim na osnovu njega i da li tu evidenciju i prateću dokumentaciju čuva u skladu sa ovim zakonom,
- 8) da li je proizvođač obilježio sudove u kome se nalaze destilati poljoprivrednog porijekla i jaka alkoholna pića u rinfuznom stanju u skladu sa ovim zakonom i propisom donesenim na osnovu njega,
- 9) način i uslove starenja jakih alkoholnih pića,
- 10) da li proizvođač evidentira u podrumskoj evidenciji količinu prevrelog kljuka i destilata poljoprivrednog porijekla kada vrši uslužnu destilaciju,
- 11) da li je jako alkoholno piće sa registrovanom geografskom oznakom u svemu u skladu sa tehničkom dokumentacijom koja je podnesena pri registraciji geografske oznake,
- 12) da li je registrovana geografska oznaka zaštićena od svih zloupotreba, kao i način upotrebe registrovanog žiga, odnosno da li se upotrebom registrovanog žiga narušava pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 25. ovog zakona,
- 13) da li je geografska oznaka registrovana, odnosno da li je registrovana u Registru geografskih oznaka, odnosno može li da se upotrebljava i uživa pravnu zaštitu u Republici,
- 14) da li je ovlašćeni korisnik prijavio svaku promjenu podataka koji se odnose na njega, u skladu sa ovim zakonom,
- 15) da li je proizvođač jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom upisan u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik,
- 16) da li ovlašćeni korisnik upotrebljava registrovanu geografsku oznaku po obimu i sadržaju u skladu sa ovim zakonom, odnosno da li registrovanu geografsku oznaku upotrebljava na jakom alkoholnom piću na koje se registrovana geografska oznaka odnosi i da li takvo piće označava riječima „kontrolisana geografska oznaka”, kao i da li ta prava upotrebljava na propisan način pri deklarisanju, opisivanju i predstavljanju jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom, odnosno samo za onu količinu jakog alkoholnog pića koja je

određena u rješenju iz člana 36. stav 1. ovog zakona, kao i da li drugi proizvođači kao ovlašćeni korisnici nezakonito upotrebljavaju registrovanu geografsku oznaku,

17) kvalitet sirovina, destilata poljoprivrednog porijekla i jakih alkoholnih pića u proizvodnji, transportu i prometu,

18) da li je proizvođač prije stavljanja u promet izvršio ispitivanje kvaliteta jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porijekla,

19) da li je kvalitet jakog alkoholnog pića u prometu usaglašen sa deklaracijom, odnosno pratećom dokumentacijom ili odgovarajućim dokumentom o kvalitetu države izvoznice, odnosno sa uslovima kvaliteta propisanim ovim zakonom,

20) da li se jako alkoholno piće u prometu nalazi u originalnom pakovanju i u posudama čiji zatvarači ili folija ne sadrže olovo,

21) ko vrši punjenje i deklarisanje, kao i da li se deklarisanje, opisivanje i predstavljanje jakog alkoholnog pića, odnosno jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom vrši na propisan način,

22) da li je izvršeno prepakivanje originalnog pakovanja drugog proizvođača i naknadno deklarisanje, odnosno da li se koristi deklaracija drugog proizvođača,

23) da li jaka alkoholna pića i destilati poljoprivrednog porijekla ispunjavaju uslove za stavljanje u promet propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega, odnosno da li ispunjavaju uslove u pogledu kvaliteta i bezbjednosti i da li su u originalnom pakovanju, kao i ko prodaje i kupuje jaka alkoholna pića i destilate poljoprivrednog porijekla u rinfuznom stanju,

24) da li jaka alkoholna pića i destilate poljoprivrednog porijekla u prometu i transportu prate propisani dokumenti i da li ti dokumenti imaju propisan sadržaj,

25) da li se jaka alkoholna pića i destilati poljoprivrednog porijekla u transportu, skladištu i prodaji drže na način koji obezbjeđuje očuvanje njihovog kvaliteta,

26) da li jaka alkoholna pića i destilati poljoprivrednog porijekla koji se u Republiku uvoze radi dalje proizvodnje, odnosno prodaje, po kvalitetu i deklarisanju ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega i da li ih prate odgovarajući dokumenti o kvalitetu države izvoznice,

27) da li jaka alkoholna pića i destilati poljoprivrednog porijekla namijenjeni izvozu ispunjavaju uslove kvaliteta propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega,

28) da li se na pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu i sajmu izlažu, uslužuju i prodaju jaka alkoholna pića u rinfuznom stanju,

29) da li se izlažu, uslužuju i prodaju jaka alkoholna pića i destilati poljoprivrednog porijekla koje lice pravi za vlastite potrebe i

30) izvršavanje mjera izrečenih u skladu sa ovim zakonom.

(2) U vršenju poslova nadležni inspektor može da uzima uzorke destilata poljoprivrednog porijekla i jakih alkoholnih pića bez naknade radi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta.

Ovlašćenja nadležnog inspektora

Član 49.

(1) U vršenju poslova iz člana 48. stav 1. ovog zakona nadležni inspektor, pored mjera propisanih zakonom kojim se uređuje oblast inspekcija može i da:

1) zabrani proizvodnju jakog alkoholnog pića, ako za to nisu ispunjeni propisani uslovi za proizvodnju, odnosno ako se proizvodnja obavlja bez dokaza o ispunjenosti propisanih uslova,

2) zabrani proizvodnju jakog alkoholnog pića u čijoj proizvodnji se koristi etil-alkohol koji nije poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće koje sadrži alkohol sintetičkog porijekla,

3) zabrani proizvodnju rakije ako se u prostorijama u kojima se proizvodi rakija, čuva sirovina za proizvodnju rakije ili gotov proizvod zateknu sirovine koje nije dozvoljeno koristiti u proizvodnji rakije, u skladu sa ovim zakonom, odnosno da oduzme takvu rakiju i sirovine koje su korišćene u njihovoj proizvodnji,

4) zabrani proizvodnju jakog alkoholnog pića ako je prilikom kontrole u proizvodnji utvrđeno da destilat poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće nemaju odgovarajući, odnosno propisan kvalitet, odnosno oduzme destilat poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće kada je njihovom preradom ili doradom nemoguće postići odgovarajući, odnosno propisan kvalitet ili naredi da se doradi ili preradi destilat poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće, ako se na taj način može postići odgovarajući, odnosno propisan kvalitet,

5) zabrani promet jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porijekla čiji kvalitet, način deklarisanja, opisivanja, držanja, pakovanja radi stavljanja u promet i predstavljanja nije u skladu sa ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu njega i posebnim propisima koji uređuju ovu oblast,

6) zabrani proizvodnju ili promet jakog alkoholnog pića sa registrovanom geografskom oznakom koje nije u skladu sa tehničkom dokumentacijom, koja je podnesena pri registraciji geografske oznake,

7) oduzme jako alkoholno piće sa geografskom oznakom čija geografska oznaka nije registrovana,

8) oduzme jako alkoholno piće sa geografskom oznakom čiji proizvođač nije upisan u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik,

9) oduzme svu količinu jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom koju zatekne u proizvodnji i prometu preko količine koja je dozvoljena rješenjem o stavljanju u promet jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom za određenu proizvodnu godinu,

10) oduzme jako alkoholno piće u rinfuznom stanju koje se izlaže i prodaje na pijacama, ugostiteljskim i prodajnim objektima i sajmovima,

11) oduzme jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla od lica koje ih je napravilo za vlastite potrebe, a izlaže ih, uslužuje i prodaje drugim licima,

12) zabrani promet jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porijekla za koje prije stavljanja u promet ovlašćena laboratorija nije izvršila ispitivanje kvaliteta,

13) oduzme destilat poljoprivrednog porijekla i jako alkoholno piće ako se nalaze u prometu suprotno odredbama ovog zakona, odnosno ako ih nije proizveo proizvođač ili ako se prodavac neovlašćeno bavi njihovim prometom, izlaže radi prodaje, nudi i slično, kao i oduzme prevozno sredstvo, odnosno sudove u kojima se prevoze, odnosno čuvaju takav destilat i jako alkoholno piće,

14) obavijesti drugi organ, ako postoje razlozi za preduzimanje mjera za koje je taj organ nadležan,

15) podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili krivičnu prijavu zbog povrede odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega,

16) zabrani stavljanje u promet uvezenog jakog alkoholnog pića koje ne odgovara uslovima bezbjednosti, odnosno kvaliteta,

17) naredi vraćanje pošiljke koja ne odgovara propisanim uslovima pošiljaocu, odnosno uništavanje ako se ne može vratiti pošiljaocu,

18) odobri promjenu namjene pošiljke, odnosno preradu ako je očigledno da se pošiljka odgovarajućim tehnološkim postupkom može dovesti u stanje bezbjedno za upotrebu i

19) naredi druge mjere i preduzme druge radnje, u skladu sa ovim zakonom.

(2) Mjere iz stava 1. t. 1) do 13) i t. 16) do 19) ovog člana nalažu se rješenjem nadležnog inspektora.

(3) Nadležni inspektor po konačnosti rješenja o oduzimanju jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porijekla postupa u skladu sa propisima kojima se uređuje način uskladištenja, čuvanja i raspolaganja robom oduzetom u postupku inspekcijskog nadzora.

(4) U slučaju oduzimanja destilata poljoprivrednog porijekla, jakog alkoholnog pića, prevoznog sredstva i posuda nadležni inspektor donosi rješenje o oduzimanju u roku od tri dana od dana njihovog oduzimanja.

Troškovi dorade i prerade, kao i troškovi zbog oduzimanja, čuvanja i uništavanja

Član 50.

(1) Troškovi dorade i prerade koji nastanu zbog postupanja po nalogu inspektora iz člana 18. stav 2. ovog zakona padaju na teret proizvođača.

(2) Troškovi koji nastanu zbog oduzimanja, čuvanja i uništavanja jakih alkoholnih pića, destilata poljoprivrednog porijekla, prevoznog sredstva i posuda padaju na teret lica od kojih su oni oduzeti.

(3) Jaka alkoholna pića i destilati poljoprivrednog porijekla oduzeti u inspekcijskom nadzoru mogu se staviti u dalji promet ili upotrebu u skladu sa propisima kojima se uređuje način uskladištenja, čuvanja i raspolaganja robom oduzetom u postupku inspekcijskog nadzora.

GLAVA VII KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Član 51.

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) koristi etil-alkohol koji nije poljoprivrednog porijekla, odnosno alkohol sintetičkog porijekla u proizvodnji jakih alkoholnih pića (član 5),

2) u proizvodnji rakije dodaje etil-alkohol, šećer, arome i druge materije kojima se mogu povećati količina i mijenjati prirodni sastojci rakije (član 7. stav 4),

3) drži sirovine koje nije dozvoljeno dodavati u proizvodnji rakije u prostorijama u kojima se proizvodi rakija, čuva sirovina za proizvodnju rakije i gotov proizvod (član 7. stav 5),

4) obavlja proizvodnju jakih alkoholnih pića, a nije upisano u Registar proizvođača (član 11. stav 1),

5) se bavi proizvodnjom jakih alkoholnih pića, a nema odvojene prostorije za proizvodnju od prostorija za čuvanje sirovina, odnosno gotovog proizvoda (član 11. stav 3),

6) se bavi proizvodnjom jakih alkoholnih pića, a nema lice za rukovođenje poslovima proizvodnje koje u pogledu stručnosti ispunjava propisane uslove (član 11. stav 4),

7) proizvede ili uveze jako alkoholno piće čiji kvalitet nije u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega (član 15. st. 1. i 2),

8) u proizvodnji koristi destilat poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće koji nemaju odgovarajući, odnosno propisan kvalitet (član 18. stav 1),

9) ne postupi po nalogu nadležnog inspektora, odnosno ne doradi ili ne preradi destilat poljoprivrednog porijekla ili jako alkoholno piće za koje je prilikom službene kontrole utvrđeno da nemaju odgovarajući, odnosno propisan kvalitet (član 18. stav 2),

10) jako alkoholno piće ne dozrijeva na način i pod uslovima koji su propisani u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega, odnosno pod kontrolom Ministarstva (član 21. stav 1),

11) registrovanu geografsku oznaku upotrebljava za proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, ako upotrebom registrovane geografske oznake iskorišćava njen ugled, ako pogrešno upotrebljava, imitira ili na drugi način zloupotrebljava registrovanu geografsku oznaku (član 25),

12) upotrebom registrovanog žiga narušava pravnu zaštitu registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 26. ovog zakona, a postoje razlozi za poništavanje ili opoziv, odnosno prestanak žiga u posebnim slučajevima, u skladu sa propisima kojima se reguliše ova oblast (član 26. stav 3),

13) upotrebljava geografsku oznaku koja nije registrovana, odnosno nije registrovana u Registru geografskih oznaka (član 27),

14) jako alkoholno piće sa geografskom oznakom koje proizvodi ili koje je stavio u promet nije proizvedeno u svemu u skladu sa tehničkom dokumentacijom, podnesenom uz zahtjev iz člana 28. ovog zakona,

15) upotrebljava registrovanu geografsku oznaku, a nije upisan u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik (član 32. stav 2),

16) prije stavljanja u promet jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porijekla nije obavio njihovo ispitivanje kvaliteta (član 16. stav 2),

17) kao ovlašćeni korisnik upotrebljava registrovanu geografsku oznaku na jakom alkoholnom piću na koje se geografska oznaka ne odnosi ili riječima „kontrolisana geografska oznaka” označava jako alkoholno piće za koje geografska oznaka nije registrovana, odnosno upotrebljava registrovanu geografsku oznaku pri deklarisanju, opisivanju i predstavljanju jakog alkoholnog pića za koje geografska oznaka nije registrovana, odnosno ako kao proizvođač upotrebljava na navedeni način registrovanu geografsku oznaku, a nije ovlašćeni korisnik te registrovane geografske oznake (član 37. st. 1. i 2),

18) kao ovlašćeni korisnik upotrebljava registrovanu geografsku oznaku na većim količinama jakog alkoholnog pića od količina propisanih rješenjem u članu 36. stav 1. ovog zakona, kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom za određenu proizvodnu godinu,

19) jako alkoholno piće drži i pakuje radi stavljanja u promet u posudama čiji zatvarači ili folija sadrže olovo (član 38. stav 2),

20) vrši punjenje u originalno pakovanje, a nije proizvođač tog jakog alkoholnog pića ili deklarisanje, a nije proizvođač ili uvoznik tog jakog alkoholnog pića (član 39. stav 1),

21) vrši prepakivanje originalnog pakovanja jakog alkoholnog pića i naknadno deklarisanje, odnosno koristi deklaraciju drugog proizvođača (član 39. stav 2),

22) deklariše, opisuje i predstavlja jako alkoholno piće na način koji nije u skladu sa ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu njega i posebnim propisima koji uređuju ovu oblast (član 40. stav 1),

23) bez obzira na to što jako alkoholno piće nije dozrijevalo na propisan način, na deklaraciji, odnosno pri opisivanju i predstavljanju navede da je jako alkoholno piće dozrijevalo ili da je dozrijevalo duže od stvarnog perioda dozrijevanja (član 40. stav 5),

24) stavi u promet jako alkoholno piće koje nije u originalnom pakovanju ili koje ne ispunjava uslove u pogledu kvaliteta i bezbjednosti u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega (član 42. stav 1),

25) prodaje jaka alkoholna pića i destilate poljoprivrednog porijekla u rinfuznom stanju licu koje nije proizvođač ili ako jaka alkoholna pića i destilate poljoprivrednog porijekla u rinfuznom stanju kupuje od lica koje nije proizvođač (član 42. stav 2),

26) jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla koje je uvezao u pogledu kvaliteta i deklarisanja ne ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega ili ih ne prate odgovarajući dokumenti o kvalitetu države izvoznice (član 44. stav 2),

27) stavi u promet uvezeno jako alkoholno piće koje ne ispunjava propisane uslove (član 45),

28) na pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu i sajmu izlaže, uslužuje i prodaje jaka alkoholna pića u rinfuznom stanju (član 46. stav 1),

29) izlaže, uslužuje i prodaje jaka alkoholna pića i destilate poljoprivrednog porijekla koje lice proizvodi za vlastite potrebe (član 46. stav 2) i

30) nadležnom inspektoru ne dozvoli uzimanje uzoraka (član 48. stav 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM.

Prekršaji

Član 52.

(1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) počne proizvodnju ili uveze, odnosno stavi u promet jako alkoholno piće, bez proizvođačke specifikacije (član 10. stav 1),

2) ne dostavi podatke o kooperantu u roku od 30 dana od zaključenja ugovora ili ne prijavi svaku promjenu propisanih podataka u roku od 30 dana od dana nastale promjene ili ne dostavi podatke o proizvodnji, prometu i zalihama po godinama u vidu izvještaja, jednom godišnje, do 25. februara za prethodnu godinu (član 13. stav 2),

3) u proizvodnji koristi destilat poljoprivrednog porijekla, odnosno jako alkoholno piće, koji ne ispunjavaju propisane uslove kvaliteta (član 15. stav 1),

4) ne vodi i ne čuva podrumsku evidenciju na propisan način (član 19),

5) ne obilježi na propisan način svaku posudu sa destilatnom poljoprivrednog porijekla i jakim alkoholnim pićem u rinfuznom stanju (član 20. st. 1. i 2),

6) ne evidentira u podrumskoj evidenciji količinu prevrelog kljuka i dobijenog destilata poljoprivrednog porijekla, kada vrši uslužnu destilaciju (član 22. stav 2),

7) kao podnosilac zahtjeva, odnosno kao ovlašćeni korisnik ne prijavi Ministarstvu svaku promjenu propisanih podataka u roku od 30 dana od dana nastale promjene (član 31. stav 2),

8) na deklaraciji jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom ne stavi broj rješenja o stavljanju u promet jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom ili ako je prilikom deklarisanja, opisivanja i predstavljanja upotrebljava prevedenu registrovanu geografsku oznaku (član 41. st. 1. i 2),

9) jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla u prometu ne prati izvještaj o ispitivanju kvaliteta i otpremnica sa propisanim podacima (član 43. stav 1),

10) u transportu jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla ne prati izvještaj o ispitivanju kvaliteta i otpremnica sa propisanim podacima (član 43. stav 3),

11) jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla u transportu, skladištu i prodaji ne drži na način koji obezbjeđuje očuvanje njihovog kvaliteta (član 44. stav 1) i

12) jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porijekla koji su namijenjeni izvozu ne ispunjavaju uslove kvaliteta propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega (član 44. stav 3).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM.

Prekršaj lica koje nije proizvođač u smislu ovog zakona

Član 53.

Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj lice koje jaka alkoholna pića i destilat poljoprivrednog porijekla proizvodi za vlastite potrebe, tj. lice koje nije proizvođač u smislu ovog zakona, a koje izlaže, uslužuje i prodaje jaka alkoholna pića i destilat poljoprivrednog porijekla, proizvedene za vlastite potrebe (član 46. stav 2).

GLAVA VIII

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski akti

Član 54.

Ministar u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi:

1) Pravilnik o deklarisanju, opisivanju i predstavljanju jakih alkoholnih pića (član 3. tačka 7, član 6. stav 3, član 10. stav 2, član 15. stav 3, član 21. stav 3. i član 40. stav 6),

2) Pravilnik o minimalnim tehničko-tehnološkim uslovima za proizvodnju jakih alkoholnih pića (član 11. stav 5. i član 12. stav 4),

3) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra proizvođača jakih alkoholnih pića, sadržaju proizvođačke specifikacije, obilježavanju posuda i načinu vođenja podrumске evidencije (član 10. stav 2, član 13. stav 3, član 19. stav 4. i član 20. stav 3),

4) Pravilnik o zaštiti geografskih oznaka jakih alkoholnih pića (član 28. stav 6, član 29. stav 3, član 31. stav 4, član 34. stav 2. i član 36. stav 4).

Rok za usklađivanje

Član 55.

Pravno lice i preduzetnik koji obavljaju djelatnost proizvodnje i prometa jakih alkoholnih pića dužni su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja ranijeg zakona

Član 56.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o vinu i rakiji u dijelu koji se odnosi na rakiju i druga alkoholna pića („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 71/09).

Stupanje na snagu Zakona
Član 57.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj: 02/1-021-1026/15
Datum: 10. septembar 2015. godine

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nedeljko Čubrilo